

Rezumate

Gabriel Andreescu, De la contestația prezidențială la politica memoriei: analiză critică a propunerii de amendare a OUG 31/2002 și Legii 157/2018

Rezumat: Studiul urmărește traseul Legii de modificare a cadrului sancționator privind organizațiile, simbolurile și faptele fasciste/legionare/rasiste/xenofobe, precum și negarea Holocaustului, inventariază avizele și observațiile instituționale (CES, CNCD, CNA, CSM, Consiliul Legislativ) și reconstituie dezbaterea publică generată de contestația de neconstituționalitate formulată de Președinte și respinsă de CCR. Au fost examinate standardele de calitate ale legii penale (claritate, precizie, previzibilitate), corelarea cu libertatea de exprimare și necesitatea delimitării între admirație lăcită față de o personalitate istorică și „promovarea cultului” ei. A fost subliniat riscul extinderii punitive prin termeni vagi ori redundanți („legionar”, „materiale legionare”) și prin înlocuirea „apologiei” cu „cultul” fără criterii operaționale.

Pe baza datelor comparative (Franța, Germania, Polonia, Suedia) și a inventarului de incidente interne 2015–2025, concluzia empirică este că România înregistrează relativ puține acte violente antisemite, în vreme ce regimul sancționator propus devine printre cele mai dure din UE. El rămâne imprecis în semnificații ale termenilor și în conexiuni normative. Antisemitismul local este în principal unul al discursului. O bună politică publică nu constă în creșterea nelimitată a incriminărilor, ci în calibrarea proporțională și previzibilă a răspunsului social prin consolidarea infrastructurii educaționale și memoriale.

Studiul lărgeste cadrul către riscurile sistemice ale democrației românești: rețelele moștenitorilor național-comunismului, influența Rusiei, instrumentalizarea temelor identitare (maghiari/romi) și deturnarea atenției publice prin hiperbolizarea „pericolului legionar”. În acest context, autorul pledează pentru o etică a memoriei care să recunoască fără ambiguități tragedia evreilor din spațiul românesc (inclusiv Holocaustul din Transnistria), dar care să evite penalizarea atitudinilor acolo unde nu există un pericol social concret, orientând efortul către reziliență democratică și politici educaționale coerente.

Cuvinte cheie: OUG 31/2002, Legea 157/2018, antisemitism, contestație de neconstituționalitate, regim sancționator, Președintele României, fascist, legionar, național-comunism, etica memoriei, politica memoriei, alegeri prezidențiale, Rusia

Corneliu-Liviu Popescu, Sancțiunile juridice aplicabile în cazul hotărârilor judecătorești de cenzurare a puterilor constituționale ale Curții Constituționale

Rezumat: Hotărârile adoptate de Curtea Constituțională în exercitarea funcției sale constituționale de judecător electoral prezidențial nu sunt acte administrative și nu sunt susceptibile de a fi cenzurate de instanțele judecătorești. Cei doi judecători de contencios administrativ care s-au considerat competenți să verifice validitatea unei hotărâri a Curții Constituționale în materie electorală prezidențială au comis o abatere disciplinară gravă, impunând excluderea lor din magistratură, precum și infracțiunea de uzurpare a funcției.

Cuvinte cheie: Curtea constituțională. Judecător electoral prezidențial. Hotărâre jurisdicțională. Hotărâre administrativă. Control de validitate. Competența instanțelor judecătorești. Inexistență juridică. Abatere disciplinară.

Cristian Nuică, A common objective: protecting the institutional and functional status of the National Council for Combating Discrimination, a condition for protecting the right to equal opportunities and non-discrimination on the territory Romania

Abstract: This article serves as a public manifesto addressed to Romania's governing authorities, justified by a political context that signals potential measures which could undermine the functionality of institutions essential for safeguarding democracy and human rights in Romania— such as the National Council for Combating Discrimination (NCCD).

In this context, the author of the article seeks to raise awareness and stimulate public resonance—both among political decision-makers and members of the civil society willing to stand in solidarity with this message. To this end, the article appeals to legal and social arguments highlighting the urgent need to protect and strengthen Romania's most important and efficient institution for guaranteeing human rights under conditions of equality and non-discrimination in Romania, the National Council for Combating Discrimination.

Finally, in the event of affecting the existence or functioning of the NCCD, the author draws attention to a double risk: that of the state, which could bear the consequences of an estimated initiation of infringement proceedings against the Romanian state, and that of Romanian society, which would be deprived of the existence and expertise of the institution guaranteeing and protecting human rights under conditions of equality and non-discrimination on the territory of Romania, the National Council for Combating Discrimination.

Keywords: National Council for Combating Discrimination, European Commission, Council of Europe, non-discrimination, political decision-makers, civil society

Liliana Ene, Sinteza Jurisprudenței CNCD. Criteriile rasă și etnie – anul 2016 (I)

Rezumat: Sinteza jurisprudenței CNCD pentru anul 2016 face sumarul cazurilor de discriminare pe criterii de rasă și etnie. Această primă secțiune examinează 24 de hotărâri pronunțate de Colegiul Director al CNCD în perioada 13 ianuarie – 15 iunie 2016, cu excepția plângerilor considerate incomplete sau a celor retrase de către petent. Fiecare speță este prezentată într-un format concis, axată pe contextul faptelor, o scurtă analiză juridică și decizia finală. Documentul se concentrează pe tratamentele nefavorabile de natură rasială sau etnică, excluzând simplele exprimări verbale sau scrise. Această sinteză oferă o imagine clară a modului în care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a aplicat competența sa materială în evaluarea și sancționarea actelor de discriminare.

Cuvinte cheie: criterii rasiale, criterii etnice, tratament diferențiat, fapte discriminatorii, hotărâri CNCD